

Προσφορά νερού στην πτηνοπανίδα με τη χρήση ποτίστρων

Χρήστος Καλαιτζής¹, Χρήστος Σώκος¹, Περικλής Μπίρτσας^{1,2}, Μαρία Σταματία Χλειουνάκη³, Νίκος Δουλακάκης⁴

¹Διεύθυνση Έρευνας και Τεκμηρίωσης, Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης, Θεσσαλονίκη, e-mail: sokos@vet.uth.gr

²Τμήμα Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Άγριας Πανίδας, ΤΕΙ Λάρισας, Καρδίτσα

³Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ορεστιάδα

⁴Κυνηγετικός Σύλλογος Σερρών

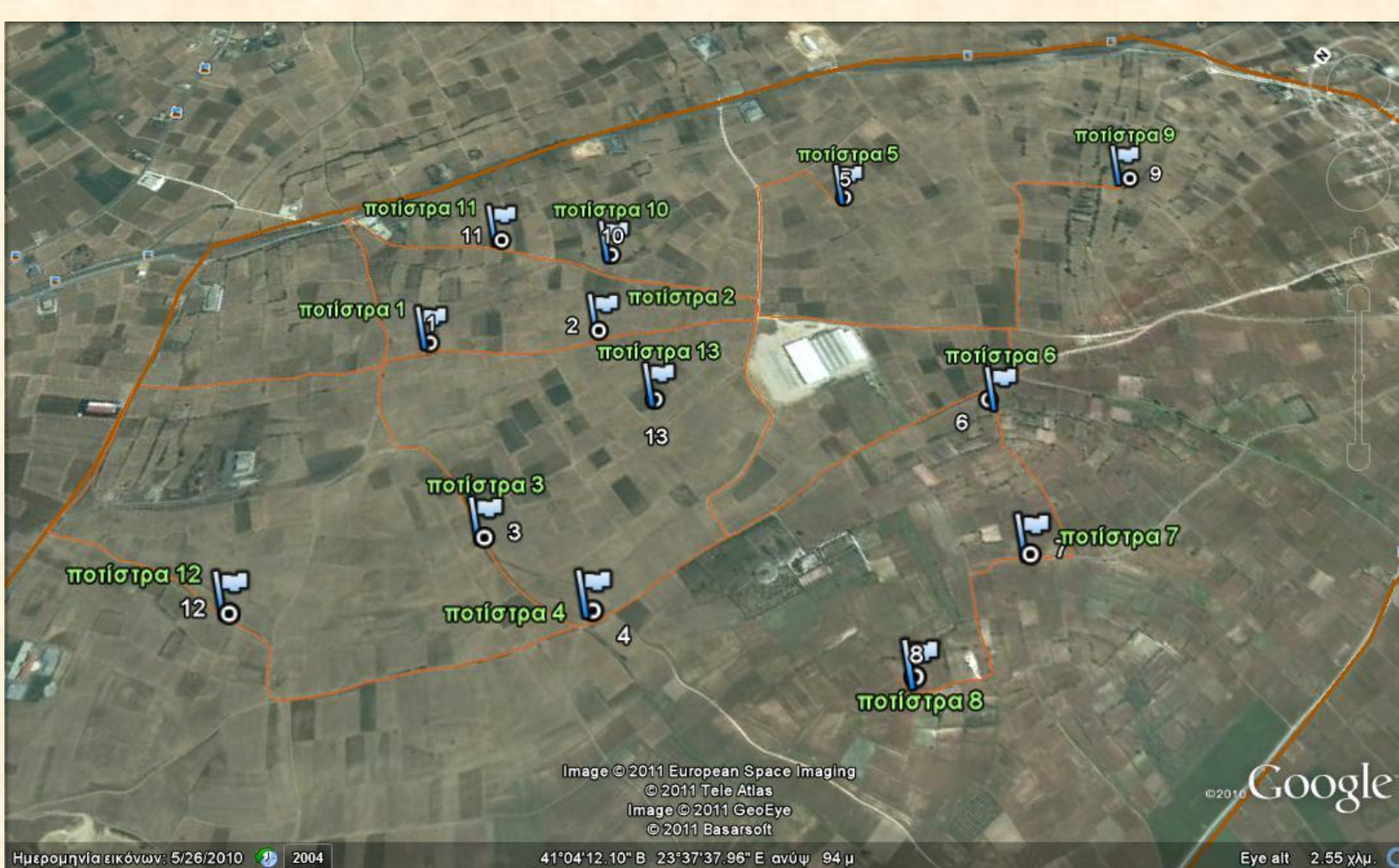

Εισαγωγή

Σκοπός της ευρωπαϊκής αγροτικής πολιτικής είναι να δοθεί έμφαση σε λιγότερο εντατικές χρήσεις γης όπως ο αγροτουρισμός και η θήρα (Adams et al. 1994). Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός είναι η δημιουργία συνθηκών στις οποίες τα οφέλη από την πολλαπλή χρήση θα είναι περισσότερα από την εντατική χρήση. Πάντως, παρά τα εμφανή οφέλη που έχει για τον άνθρωπο και τη φύση η ολοκληρωμένη διαχείριση αυτό δεν έχει επιδιωχθεί από τους αρμόδιους φορείς.

Οι κυνηγετικές οργανώσεις, για να καλύψουν το κενό της διαχείρισης των πληθυσμών των θηραματικών ειδών, επέβαλαν πρόσθετη εισφορά στα μέλη τους, με τη σύμφωνη γνώμη των κυνηγών. Τα χρήματα που συγκεντρώνονται κάθε έτος διατίθενται σε δράσεις για την ανάπτυξη των πληθυσμών των ειδών θηραμάτων και της άγριας πανίδας.

Οι ποτίστρες για την άγρια πανίδα αποτελούν ένα διαχειριστικό μέτρο με ευρεία εφαρμογή στο πλαίσιο της βελτίωσης των ενδιαιτημάτων σε ξηροθερμικές περιοχές (Gaudioso et al. 2009). Στην παρούσα έρευνα εξετάστηκε η σημασία ποτίστρων που κατασκευάστηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από κυνηγετικές οργανώσεις για την πτηνοπανίδα.

Θέσεις ποτίστρων στην περιοχή έρευνας.

Χρησιμοποιήθηκαν δυο είδη ποτίστρα. Η μία ποτίστρα (Φωτ. 1) έχει στάσιμο νερό και τροφοδοτείται κάθε εβδομάδα. Η άλλη ποτίστρα (Φωτ. 2) είναι συνδεδεμένη με δίκτυο και τροφοδοτείται με τρεχούμενο νερό κάθε εβδομάδα. Οι ποτίστρες τοποθετήθηκαν σε απόσταση 250 έως 650 m. μεταξύ τους. Για την αναγνώριση των πτηνών και θηλαστικών που επισκέφθηκαν τις ποτίστρες, τοποθετήθηκε στην περίμετρο των ποτίστρων και σε πλάτος ενός μέτρου μαρμαρόσκονη για να γίνεται εφικτή η αναγνώριση των ιχνών. Διεξήχθη μια εβδομαδιαία επίσκεψη σε κάθε ποτίστρα κατά την ξηροθερμική περίοδο του 2011.

Αποτελέσματα - συζήτηση

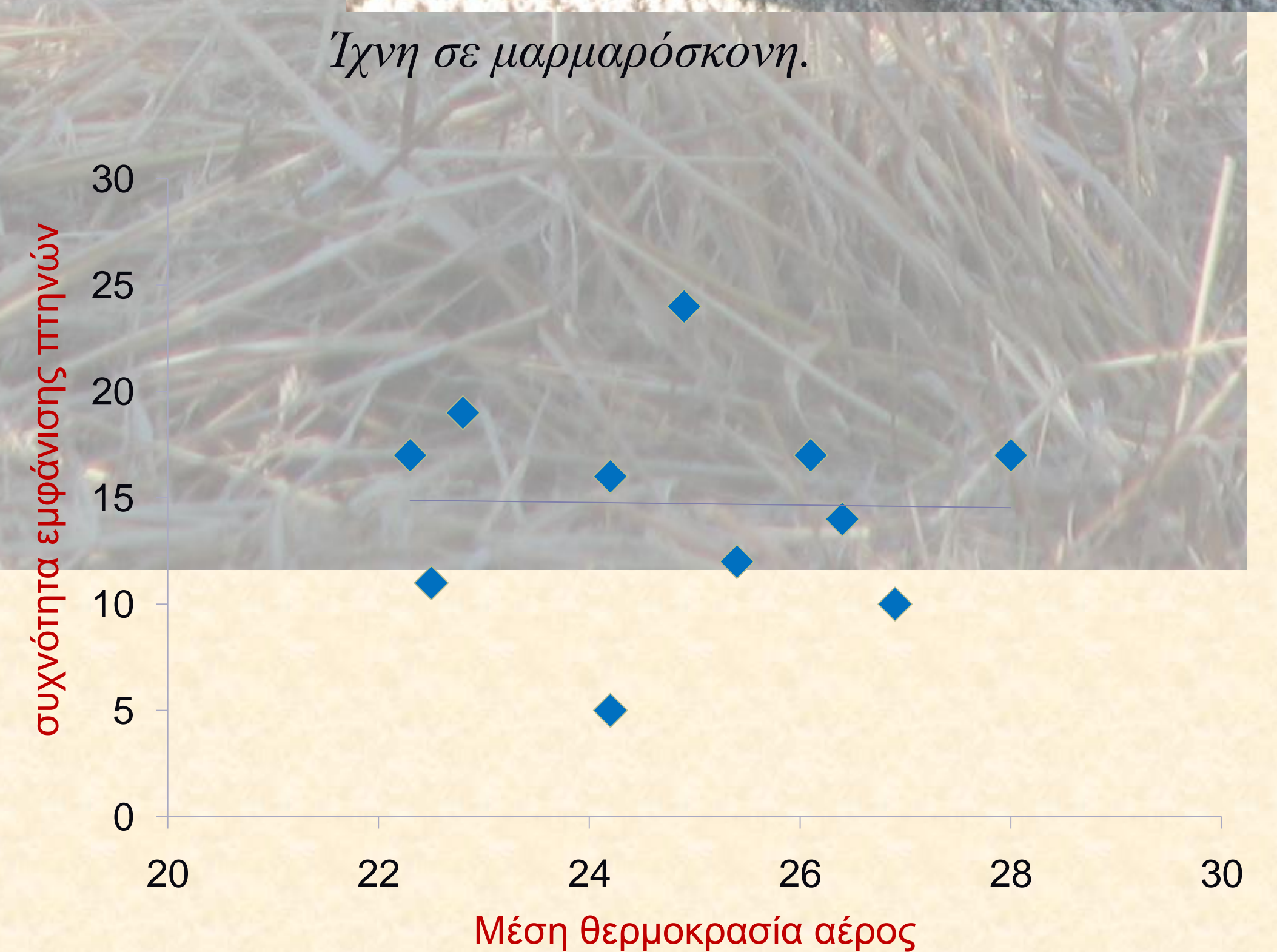
Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 11 επισκέψεις κατά την περίοδο 1/7-9/9/2011 και καταγράφηκαν τα είδη των πτηνών που επισκέφθηκαν τις ποτίστρες. Πιο συχνόι επισκέπτες ήταν η πεδινή πέρδικα, η καρακάξα, ο κορυδαλλός και μικροπούλια. Ο τύπος ποτίστρας με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα για κάποια είδη πτηνών, όπως η πεδινή πέρδικα, ήταν ο ανοιχτός. Η μέση θερμοκρασία αέρα δεν βρέθηκε να επηρεάζει την επισκεψιμότητα των πτηνών στις ποτίστρες ($R^2=0,000$ Σχήμα 2).

Σχήμα 1. Επισκεψιμότητα (παρουσία πτηνών/ημέρα/ποτίστρα) των κυριότερων ειδών στο σύνολο των ποτίστρων.

Σχήμα 2. Μέση επισκεψιμότητα (παρουσία πτηνών/ημέρα/ποτίστρα) ανά τύπο ποτίστρας.

Σχήμα 3. Επίδραση της μέσης θερμοκρασίας αέρος των 11 ημερών στην επισκεψιμότητα (παρουσία πτηνών/ημέρα/ποτίστρα) στο σύνολο των ποτίστρων.

Συμπεράσματα

- Τις ποτίστρες χρησιμοποίησαν μεγάλος αριθμός ειδών πτηνών, κυρίως σποροφάγων.
- Οι ανοιχτού τύπου ποτίστρες χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο.
- Η μέση θερμοκρασία αέρος δεν επηρέασε την επισκεψιμότητα των πτηνών.

Βιβλιογραφία

Gaudioso Lacasa V.R., Sánchez García-Abad C., Prieto Martín R., Bartolomé Rodríguez D.J., Pérez Garrido J.A., Alonso De La Varga M.E. 2009. Small game water troughs in a Spanish agrarian pseudo steppe: visits and water site choice by wild fauna. European Journal of Wildlife Research 56, 4, 591-599.

Φωτ. 1. Κλειστού τύπου ποτίστρα.

Φωτ. 2. Ανοιχτού τύπου ποτίστρα.

Ίχνη σε μαρμαρόσκονη.